

INFORMACIJA ZA JAVNOST
za
MESSER SLOVENIJA, OBRAT ČRNUČE

Na osnovi določil 13. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic Ur.l. RS št. 22/2016, (v nadaljevanju Uredba) družba Messer Slovenija d.o.o., podaja informacijo za javnost za Obrat Črnuče.

1. Podjetje in naslov upravljavca ter ime in naslov obrata

Upravljavec:

MESSER SLOVENIJA d.o.o., Jugova 20, 2342 Ruše

Ime in naslov obrata:

Obrat Črnuče, Brnčičeva 27, 1231 Ljubljana – Črnuče

2. Potrditev, da se za ta obrat uporablja uredba, informacija o prijavi obrata, o izdelani zasnovi zmanjšanja tveganja za okolje ali varnostnem poročilu, o vložitvi vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja ali izdanem okoljevarstvenem dovoljenju

Skladno z merili Uredbe, je Obrat Črnuče razvrščen med obrate manjšega tveganja za okolje. Za obrat je bila izdelana Zasnova zmanjšanja tveganja za okolje za Messer Slovenija, obrat Črnuče, marec 2015, na podlagi katere je MESSER SLOVENIJA d.o.o., kot upravljavec obrata, zanj pridobil okoljevarstveno dovoljenje št. 35492-2/2012-17, z dne 6.5.2015.

3. Opis dejavnosti, ki se izvajajo v obratu

Na lokaciji Obrata Črnuče se izvaja proizvodni in prodajni program podjetja Messer Slovenija d.o.o..

Proizvodni program obsega:

- proizvodnjo acetilena in apna,
- polnjenje tehničnih plinov: kisik, dušik, argon, ogljikov dioksid,
- polnjenje plinskih mešanic,
- polnjenje plinov v medicinske namene ter
- polnjenje plinov za potrebe živilske industrije.

Prodajni program obsega prodajo vseh plinov, ki se polnijo v obratu (acetilen, kisik, dušik, argon, ogljikov dioksid in njihove mešanice za različne namene) ter drugih plinov in plinskih mešanic (npr. žveplov dioksid, didušikov oksid, vodik, amonijak), ki se jih v obrat dostavi po naročilu, iz drugih proizvodnih obratov družbe Messer Group (krovne družbe Messer Slovenija d.o.o.) ali od drugih proizvajalcev plinov.

Proizvodnja acetilena v obratu poteka v ločenih proizvodnih prostorih in sicer z eksotermno reakcijo kalcijevega karbida in vode v acetilenskem razvijalcu. Surovi acetilen se v proizvodnem postopku očisti, posuši in komprimira. Tako pripravljen acetilen, se po visokotlačnih cevovodih transportira v polnilnico, v ločenem objektu, kjer se ga polni v jeklenke. Z acetilenom napolnjene jeklenke so končni proizvod obrata.

Polnjenje jeklenk s tehničnimi plini in plinskimi mešanicami za različne namene, tudi medicinske in živilske, poteka v Polnilnici tehničnih plinov, ki se nahaja v ločeni stavbi.

Polne jeklenke se skladiščijo na ustreznih skladiščnih površinah, tako da so medsebojno ločene jeklenke z nekompatibilnimi snovmi.

4. Podatki o nevarnih snoveh v obratu, ki bi lahko povzročile nesrečo:

V Obratu Črnuče se skladiščijo sledeče nevarne snovi:

- kalcijev karbid,
- acetilen,
- strupeni plini (žveplov dioksid)
- oksidativni plini (didušikov oksid, kisik)
- oksidativne tekočine (kisik)
- vnetljivi plini (vodik, amonijak, UNP)
- vnetljive tekočine (acetone, UNP) in
- dizelsko gorivo.

Kalcijev karbid – je v suhem stanju trdna negorljiva snov s kemijsko formulo CaC_2 . Je sive barve v obliki neenakomerno oblikovanih kosov in kep. V stiku z vodo nastaja zelo lahko vnetljivi plin acetilen. Kalcijev karbid je skladiščen v neprodušnih kontejnerjih.

Acetilen ali **etin** je brezbarven plin s kemijsko formulo C_2H_2 ($\text{CH}\equiv\text{CH}$), Acetilen je zelo lahko vnetljiv in eksploziven plin z rahlo aromatičnim vonjem. Acetilen, proizveden iz kalcijevega karbida, ima zaradi primesi (vodikov sulfid, fosfin) zelo značilen vonj po česnu. Ker je acetilen pri povišanem tlaku zelo nestabilen in eksploziven, se mora skladiščiti v jeklenkah, raztopljen v acetonu.

Žveplov dioksid je brezbarven plin ostrega vonja s formulo SO_2 , težji od zraka. Žveplov dioksid je strupen, jedek in negorljiv plin. Povzroča hude opekline kože in poškodbe oči in je strupen pri vdihavanju.

Oksidativni plini in tekočine ne gorijo, so pa močni oksidanti in pospešujejo gorenje. Neposreden stik kisika in gorljive snovi lahko povzroči vžig ali eksplozijo, vendar je za to potreben vir vžiga. Z gorljivimi snovmi in reducenti lahko burno reagira. Močno oksidira organske snovi, zato je zelo pomembno, da se prepreči stik z olji in maščobami. Tekoči kisik je kriogena tekočina in pri stiku s kožo in očmi povzroči ozeblino.

Vnetljivi plini in tekočine gorijo v zraku, plini z zrakom tvorijo tudi eksplozivne mešanice. Ogenj ali eksplozijo lahko sprožijo različni viri vžiga predvsem iskre in predmeti, ki sevajo toploto. Vodik izgoreva s kisikom z brezbarvnim plamenom. V primeru izpusta se dviga in redči z zrakom. UNP je težji od zraka, zato se zavleče v odprtine v tleh. Direktni stik z UNP povzroča ozeblino na koži.

Dizelsko gorivo je bistra svetla tekočina, običajno v odtenkih rumenkaste barve in pri sobni temperaturi značilnega vonja. Osnovni namen uporabe je uporaba za pogon motornih vozil. Glede na fizikalno kemijske lastnosti spada med srednje destilate, z okvirnim vreliščem med 160°C in 360°C , tipična gostota je $0,83 \text{ kg/l}$, v vodi je netopen. Plamenišče dieselskega goriva je nad 55°C , uvrščamo ga med vnetljive snovi. Ob izpostavljenosti je dražilno (pljuča, oči, koža), zdravju škodljiv in okolju nevaren. Hlapi so težji od zraka.

Podrobnejše informacije o nevarnih snoveh so dostopne v Varnostnih listih posamezne snovi, ki so javno dostopni.

5. Splošne informacije o načinu opozarjanja javnosti, ki bi lahko občutila škodljive posledice nesreče, informacije o pravilnem ravnanju in informacije o mestu, kjer so informacije dostopne v elektronski obliki

Opazovanje, obveščanje in alarmiranje zaposlenih, okoliških prebivalcev in splošne javnosti ob večjih nesrečah je opredeljeno v Vodiču za krizne situacije. To je strukturiran načrt, ki vključuje vse ukrepe potrebne za zagotovitev varnosti osebja, obrata in okolice v nujnih primerih. Njegovo izvajanje zagotavljajo zaposleni v obratu, Republiški center za obveščanje (ReCO) in Mestna občina Ljubljana. Opazovanje razvoja dogodkov, splošnega stanja na lokaciji in predvsem zasledovanje ogrožanja drugih

delov obrata izvaja vodja intervencije, ki odloča tudi o dodatnih ukrepih v zvezi z ravnanjem zaposlenih in prebivalstva.

V primeru zaznave, obvestila ali alarmiranja o nesreči na obratu, je potrebno zapreti vsa okna in vrata, se zadrževati v zaprtem prostoru in spremljati sredstva javnega obveščanja. Zaprte prostore se lahko zapusti šele po tem, ko je sprožen alarm za konec nevarnosti.

6. Dodatne informacije

Dodatne informacije v zvezi z zagotavljanjem in izvajanjem ukrepov za preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanja njihovih posledic za Obrat Črnuče, zagotavljamo preko sledečih kontaktov:

MESSER Slovenija d.o.o., Vodja Obrata Črnuče:
Senad Ramić, e-pošta: senad.ramic@messergroup.com

MESSER Slovenija d.o.o., Pooblaščenec za varstvo okolja, Vodja službe za varno delo, okolje in kakovost:
Lilijana Ruedl Simič, e-pošta: lilijana.simic@messergroup.com

MESSER SLOVENIJA d.o.o.

Mag. Danilo Lukač
direktor

Črnuče, marec 2017